

Lieta C-283/24 [Barouk]ⁱ

**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar Tiesas
Reglamenta 98. panta 1. punktu**

Iesniegšanas datums:

2024. gada 23. aprīlis

Iesniedzējtiesa:

Dioikitiko Dikastirio Diethnous Prostatias

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2024. gada 29. marts

Prasītājs:

B. F.

Atbildētāja:

Kypriaki Dimokratia meso proistamenou tis Ypiresias Asylou
(Kipras Republika ar Patvēruma dienesta priekšsēdētāja
starpniecību)

Pamatlietas priekšmets

Prasība, ar ko prasītājs pamatlietā apstrīd Patvēruma dienesta 2022. gada 7. februāra lēmumu, ar ko tiek noraidīts viņa starptautiskās aizsardzības pieteikums, un tajā pašā procedūrā pieņemto atgriešanas lēmumu, kura izpilde tomēr ir apturēta līdz iesniedzējtiesā celtās prasības izspriešanai.

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu priekšmets un juridiskais pamats

Direktīvas 2013/32/ES 46. panta 1. un 3. punkta interpretācija Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. panta gaismā un kopsakarā ar individuālās novērtēšanas (Direktīvas 2011/95/ES 4. panta 3. punkta c) apakšpunkts), sadarbības (tās pašas direktīvas 4. panta 1. punkts) un lojālas sadarbības pienākumiem (LES 4. panta 3. punkts) – LESD 267. pants

ⁱ Šis lietas nosaukums ir izdomāts. Tas neatbilst neviena lietas dalībnieka reālajam personvārdam vai nosaukumam.

Prejudiciālie jautājumi

1) Vai Direktīvas 2013/32/ES 46. panta 1. un 3. punkts, kas interpretēts Hartas 47. panta gaismā un kopsakarā ar Direktīvas 2011/95/ES 4. panta 3. punkta c) apakšpunktā noteikto individuālās novērtēšanas pienākumu, ar Direktīvas 2011/95/ES 4. panta 1. punktā noteikto sadarbības pienākumu un LES 4. panta 3. punktā noteikto lojālas sadarbības pienākumu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tad, ja nav konkrētas valsts tiesību normas, kas paredzētu valsts tiesai pilnvaras 46. panta izpratnē pakļaut prasītāju medicīniskām pārbaudēm, tad minētā tiesa var tieši no minētā panta gūt tiesības izdot rīkojumu pakļaut prasītāju medicīniskajām pārbaudēm, ja tas tiek uzskatīts par nepieciešamu starptautiskās aizsardzības pieteikuma pilnīgai un *ex nunc* pārbaudei?

2) Vai Direktīvas 2013/32/ES 46. panta 1. un 3. punkts, kas interpretēts Hartas 47. panta gaismā un kopsakarā ar Direktīvas 2011/95/ES 4. panta 3. punkta c) apakšpunktā noteikto individuālās novērtēšanas pienākumu, ar Direktīvas 2011/95/ES 4. panta 1. punktā noteikto sadarbības pienākumu un LES 4. panta 3. punktā noteikto lojālas sadarbības pienākumu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tad, ja nav konkrētas valsts tiesību normas, kas paredzētu valsts tiesai pilnvaras 46. panta izpratnē pakļaut prasītāju medicīniskām pārbaudēm, un, paplašināti, ja likuma normā nav konkrēta noteikuma par nosūtīšanas uz medicīniskajām pārbaudēm mehānismu, kas valsts tiesai būtu pieejams tieši no minētā panta, tad tiesai ir pilnvaras vērsties atbildīgajā iestādē (kas aizvien ir tajā izskatāmās lietas pusē), lai tā varētu pēc analogijas aktivizēt Direktīvas 2013/32/ES 18. pantā minēto mehānismu, paziņojot valsts tiesai prasītāja medicīniskās pārbaudes rezultātus?

3) Vai Direktīvas 2013/32/ES 46. panta 3. punkts, kas interpretēts Hartas 47. panta gaismā, ir jāinterpretē tādējādi, ka starptautiskās aizsardzības pieteikuma pilnīgas un *ex nunc* pārbaudes procedūra ir atstāta dalībvalstu procesuālās autonomijas ziņā? Ja atbilde ir apstiprinoša, vai Direktīvas 2013/32/ES 46. panta 1. un 3. punkts, kas interpretēts Hartas 47. panta gaismā un kopsakarā ar Direktīvas 2011/95/ES 4. panta 1. punktā noteikto sadarbības pienākumu un LES 4. panta 3. punktā noteikto lojālas sadarbības pienākumu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tad, ja nav konkrētas valsts tiesību normas, kas paredzētu valsts tiesai pilnvaras 46. panta izpratnē pakļaut prasītāju medicīniskām pārbaudēm, un, paplašināti, ja likuma normā nav konkrēta noteikuma par valsts tiesai pieejamu nosūtīšanas uz medicīniskajām pārbaudēm mehānismu, tad tiesai ir pilnvaras vērsties atbildīgajā iestādē (kas aizvien ir tajā izskatāmās lietas pusē), lai tā varētu pēc analogijas aktivizēt Direktīvas 2013/32/ES 18. pantā minēto mehānismu, paziņojot valsts tiesai prasītāja medicīniskās pārbaudes rezultātus, ja valsts tiesa uzskata, ka valsts pasākumi neatbilst efektivitātes principam?

4. Vai Direktīvas 2013/32/ES 46. panta 3. punkts, kopsakarā ar Hartas 47. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka gadījumos, kad tiek konstatēta Direktīvas 2013/32/ES 46. panta 3. punktā paredzētās individuālas, pilnīgas un *ex nunc* pārbaudes veikšanai atbilstošu mehānismu neesamība, minētajos pantos

noteiktās garantijas ir izpildītas, ja valsts tiesai ir piekritība atcelt lēmumu, ar kuru ir noraidīts starptautiskās aizsardzības pieteikums?

Atbilstošās Savienības tiesību normas un Tiesas judikatūra

Līgums par Eiropas Savienību (turpmāk tekstā – “LES”): 4. panta 3. punkts un 19. panta 3. punkta b) apakšpunkts.

Līgums par Eiropas Savienības darbību (turpmāk tekstā – “LESD”): 78. un 267. pants.

Eiropas Savienības Pamattiesību harta (turpmāk tekstā – “Harta”): 18. un 47. pants.

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/32/ES (2013. gada 26. jūnijs) par kopējām procedūrām starptautiskās aizsardzības statusa piešķiršanai un atņemšanai (OV 2013, L 180, 60. lpp.): 18. pants un 46. panta 1. un 3. punkts.

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/95/ES (2011. gada 13. decembris) par standartiem, lai trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kvalificētu kā starptautiskās aizsardzības saņēmējus, par bēgļu vai personu, kas tiesīgas saņemt alternatīvo aizsardzību, vienotu statusu, un par piešķirtās aizsardzības saturu (OV 2011, L 337, 9. lpp.): 4. panta 1. punkts un 4. panta 3. punkta c) apakšpunkts

Eiropas Savienības Tiesas spriedumi, 1979. gada 4. decembris, *Van Duyn/Home Office*, C-41/74, EU:C:1974:133; 1982. gada 19. janvāris, *Becker*, C-8/81, EU:C:1982:7; 1989. gada 22. jūnijs, *Fratelli Constanzo/Comune di Milano*, C-103/88, EU:C:1989:256; 2017. gada 26. jūlijs, *Sacko*, C-348/16, EU:C:2017:591; 2018. gada 25. janvāris, F, C-473/16, EU:C:2018:36; 2018. gada 25. jūlijs, *Alheto*, C-585/16, EU:C:2018:584; 2019. gada 29. jūlijs, *Torubarov*, C-556/17, EU:C:2019:626; 2020. gada 19. marts, PG, C-406/18, EU:C:2020:216; un 2023. gada 29. jūnijs, *International Protection Appeals Tribunal u.c. (Atentāts Pakistānā)*, C-756/21, EU:C:2023:523.

Atbilstošās valsts tiesību normas

«*O peri Dikastirion Nomos tou 1960*» (1960. gada Likums par tiesām), kas vairākkārt grozīts, kur pēdējais nozīmīgais piemērojama grozījums ir 2023. gadā izdarītais otrais grozījums: 34A pants.

«*O peri Prodikastikis Parapompis sto Dikastirio ton Evropaikon Koinotiton Diadikastikos Kanonismos (1/2008)*» (Reglaments par prejudiciālās tiesvedības ierosināšanu Eiropas Kopienu Tiesā (1/2008)): 3. un 5. pants.

«*O peri tis Idrysis kai Leitourgias Dioikitikou Dikastiriou Diethnous Prostasias Nomos tou 2018*» (2018. gada Likums par administratīvās tiesas, kas skata starptautiskās aizsardzības pieteikumus, izveidi un darbību), kas vairākkārt

grozīts, kur pēdējais nozīmīgais piemērojamais grozījums ir 2023. gadā izdarītais otrais grozījums: 11. pants.

«*O peri Prosfygon Nomos tou 2000*» (2000. gada Likums par bēgļiem), kas vairākkārt grozīts, kur pēdējais nozīmīgais piemērojamais grozījums ir 2023. gadā izdarītais grozījums: 15. pants (prasītāja medicīniskā un psiholoģiskā pārbaude), 16. pants (Direktīvas 2011/95 4. panta 1. punkta transponēšana) un 18. panta 3. punkta c) apakšpunkts (starptautiskās aizsardzības pieteikuma individuāla novērtēšana).

«*Oi peri tis Leitourgias Dioikitikou Dikastiriou Diethnous Prostasias Diadikastikoi Kanonismoi tou 2019 (3/2019)*» (2019. gada Reglaments par administratīvās tiesas, kas skata starptautiskās aizsardzības pieteikumus, darbību (3/2019)): 7. un 10 pants.

Īss pamatlietas faktisko apstākļu un tiesvedības izklāsts

- 1 Prasītājs pamatlietā ir no Libānas un viņam ir šis valsts izdota pase. Viņš nelikumīgi ieceļoja Kipras teritorijā caur valdības nekontrolētām teritorijām. 2018. gada 4. septembrī viņš iesniedza starptautiskās aizsardzības pieteikumu. Par iemesliem, kāpēc prasītājs pametis savu izcelsmes valsti, viņš pavisam īsi savā pieteikumā norādīja: “politiski motīvi – apdraudējums – bīstamība”. 2020. gada 5. augustā, 26. augustā un 9. septembrī notika turpmākas uzklauššanas, ko vadīja kāda pašreizējās Eiropas Savienības Patvēruma aģentūras (EUAA) amatpersona ar tulka palīdzību.
- 2 Minētās uzklauššanas laikā prasītājs paziņoja, ka ir Libānas pilsonis, kristietis-maronīts un [Libānas sociāldemokrātiskās] partijas *Kataeb* atbalstītājs, kuras militārajā atzarā viņš jaunībā iestājās kā “militārais muzikants”. Viņš savu valsti pameta pirms 20 gadiem. Prasītājs paziņoja, ka ir precējies, un ka viņa sieva ir no kādas trešās valsts, kur pastāvīgi dzīvo kopā ar viņu abu dēlu. Viņš kontaktējas tikai ar māti, jo apgalvo, ka pārējie radnieki ir režīma atbalstītāji un viņu izspiego. Viņš ir pārvietojies pa daudzām valstīm, jo Libānā kopš militārā dienesta pamešanas pret viņu pastāvīgi tiekot vērstas nepamatotas apsūdzības, tostarp par simpatizēšanu Islāma kalifātam (*ISIS*) vai par spiegošanu Izraēlas labā, par ko tiek piespriests nāves sods. Savu uzskatu dēļ un dēļ nevēlēšanās sadarboties ar režīma iestādēm viņš ir kļuvis gan par savas valsts slepeno dienestu, gan Sīrijas slepeno dienestu, kā arī dažādu militāru un teroristisku organizāciju mērķi. Viņš arī aprakstīja – kaut gan visai juceklīgi un iesniedzējtiesas ieskatā ne visai ticami – nolaupīšanas un slepkavības mēģinājuma epizodes un apgalvoja, ka Libānas un Sīrijas iestādes viņu esot pakļāvušas spīdzināšanai.
- 3 2022. gada 25. janvārī kāda amatpersona iesniedza patvēruma dienesta priekšsēdētājam ziņojumu-ieteikumu, kurā ieteica noraidīt patvēruma pieteikumu. Ziņojumu dienesta priekšsēdētājs apstiprināja 2022. gada 7. februārī. It īpaši patvēruma dienests, vērtējot prasītāja šajā lietā iesniegto informāciju, nošķīra trīs būtiskus apgalvojumus, no kuriem pirmais – par viņa identitāti, citiem personas

datiem un izcelsmes valsti – tika pieņemts, jo attiecīgā informācija bija sniegta detalizēti, bez iztrūkumiem vai pretrunām, un to apstiprināja divi ārēji avoti. Savukārt otrais apgalvojums – par problēmām ar Libānas iestādēm – tika noraidīts, jo prasītājs nepierādīja reālas problēmas pastāvēšanu. Prasītājs ir ticis formāli atbrīvots no militārā dienesta pēc attiecīgā naudas soda samaksas. Tāpat tika noraidīts arī trešais apgalvojums, kas nesaraucjami saistīts ar otro un saskaņā ar kuru Libānas un Sīrijas valsts un militārās iestādes viņu esot pakļāvušas spīdzināšanai. Tika konstatēts, ka attiecīgajos prasītāja paziņojumos nav elementu, kas liktu domāt par šādu faktisku personīgu pieredzi. Attiecīgi patvēruma dienests uzskatīja, ka nepastāv pamatotas bailes no vajāšanas vai būtiska kaitējuma risks gadījumā, ja prasītājs atgriezīsies savā izcelsmes valstī, un ka tāpēc viņa iekļaušana starptautiskās aizsardzības sistēmā nav pamatota.

- 4 Atteikuma lēmums prasītājam tika paziņots 2022. gada 31. martā. 2022. gada 12. aprīlī prasītājs apstrīdēja atteikuma lēmumu *Dioikitiko Dikastirio Diethnous Prostasias* (Administratīvā tiesa, kas skata starptautiskās aizsardzības pieteikumus; turpmāk tekstā – “*DDDP* vai iesniedzējtiesa”). Jau agrāk, 2022. gada 11. aprīlī, viņš bija iesniedzis juridiskās palīdzības pieteikumu, kas tika noraidīts 2022. gada 7. decembrī. Tiesvedībā prasītājs piedalās pats personīgi, bez advokāta atbalsta.
- 5 2023. gada 16. oktobrī *DDDP* uzaicināja puses iesniegt savus apsvērumus par nodomu uzdot Eiropas Savienības Tiesai prejudiciālu jautājumu. Kipras Republika ar Patvēruma dienesta priekšsēdētāja starpniecību (turpmāk tekstā – “atbildētāja”) iesniedza rakstveida apsvērumus, apgalvojot, ka šajā lietā nav iemesla ierosināt prejudiciālu tiesvedību, jo attiecīgo Savienības tiesību normu interpretācija ir skaidra un, ja *DDDP* uzskata, ka prasītājs kļūdaini nav pakļauts medicīniskajai pārbaudei, tā var atcelt apstrīdēto lēmumu. Prasītājs neiesniedza rakstveida apsvērumus.

Pamatlietas pušu galvenie argumenti

- 6 Iesniedzējtiesas ieskatā prasītājs, ierodoties personīgi un bez advokāta atbalsta, apgalvo – daudzos gadījumos nesaprotami – ka viņš 20 gadus esot vajāts savu uzskatu dēļ. Viņš apgalvo, ka pēc pilsoņu kara Libāna ir kļuvusi par teroristu organizācijas kontrolētu valsti. Viņš apgalvo, ka Patvēruma dienesta lēmums ir kļūdainis, un to piedēvē atbildētājas zināšanu trūcumam vai viņa politisko pretinieku ietekmei. Viņš uzsver, ka arābu valodas tulka klātbūtne viņam ir likusi baidīties par ziņu noplūdi, kas ir pamudinājis viņu noklusēt sensitīvu informāciju.
- 7 Atbildētāja atgādināja savus secinājumus par ticamību prasītājam, uzsverot punktus, ko tā novērtējusi kā pretrunīgus, nekonsekventus vai vispārinātus, un uzsverot savu vērtējumu, ka prasītājam nepastāvot vajāšanas vai būtiska kaitējuma risks, ja viņš atgrieztos savā izcelsmes valstī.
- 8 Attiecībā uz iesniedzējtiesas nodomu vērsties Tiesā par savu iespēju pakļaut prasītāju medicīniskajai pārbaudei vai noteikt kompetentajai administratīvajai

iestādei pienākumu likt veikt šādu pārbaudi atbildētāja apgalvo, ka nav izpildīti nosacījumi prejudiciālas tiesvedības ierosināšanai. Cita starpā tā apgalvo, ka iesniedzējtiesa par attiecīgajiem jautājumiem var vadīties no nesensajiem *Anotato Dikastirio tis Kypriakis Dimokratias* (Kipras Republikas Augstākā valsts tiesa) nolēmumiem un ka atsauce uz medicīniskajām pārbaudēm ir administrācijas kompetences jautājums, jo tas ir minēts Direktīvas 2013/32 II nodaļā, kas attiecas uz starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanas pirmo posmu.

- 9 Saistībā ar attiecīgo jautājumu būtību atbildētāja apgalvo, ka prasītāja nosūtīšana uz medicīnisko pārbaudi ietilpst Patvēruma dienesta rīcības brīvībā (skat. Likuma par bēgļiem 15. pantu). Turklāt dalībvalstu ziņā ir kontrolēt Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punkta piemērošanu, kā izriet no 2018. gada 25. jūlija sprieduma *Alheto*, C-585/16, EU:C:2018:584. Atbildētāja vēl atsauca uz 2023. gada 29. jūnija spriedumu *International Protection Appeals Tribunal* u.c. (Atentāts Pakistānā), C-756/21, EU:C:2023:523, 28.-94. punkts, uzskatot, ka no minētā sprieduma izriet, ka atbildīgajai iestādei ir pilnvaras veikt prasītāja garīgās veselības eksperta līmeņa pārbaudi. Visbeidzot, atsaucoties uz 2018. gada 4. oktobra spriedumu *Ahmedbekova*, C-652/16, EU:C:2018:801 (92.-96. punkts), tā apgalvo, ka tad, ja *DDDP* nespēj veikt faktiskā un juridiskā pamatojuma pilnīgu un *ex nunc* pārbaudi, valsts tiesību akti sniedz šim nolūkam vajadzīgās garantijas Likuma par administratīvās tiesas, kas skata starptautiskās aizsardzības pieteikumus, izveidi un darbību 11. panta 6. punktā, proti, iespēju *DDDP* likt administratīvai iestādei atbildēt uz kādu specifisku jautājumu.
- 10 Prasītājs, kaut arī viņam bija iespēja, neiesniedza nevienu apsvērumu par *DDDP* nodomu ierosināt prejudiciālu tiesvedību Eiropas Savienības Tiesā.

Īss lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu motīvu izklāsts

- 11 Saskaņā ar valsts tiesību aktiem starptautiskās aizsardzības pieteikuma novērtēšana notiek divos posmos – pirmais administratīvajā iestādē un otrais – tiesā. Iekšlietu ministrijas pakļautībā esošais Patvēruma dienests (Likuma par bēgļiem 2. pants) ir “atbildīgā iestāde” Direktīvas 2013/32 2. panta f) punkta izpratnē. *DDDP* ir “pirmās instances tiesa” minētās direktīvas 46. panta 3. punkta izpratnē, kuras uzdevums saskaņā ar minēto tiesību normu un Likuma par *DDDP* izveidi un darbību 11. panta 3. punkta a) apakšpunktu ir pilnībā un *ex nunc* pārbaudīt lietas faktiskos un juridiskos apstākļus un pēdējā instancē nolemt, vai apstiprināt vai pilnīgi vai daļēji atcelt konkrēto administrācijas lēmumu.
- 12 Pienākums veikt starptautiskās aizsardzības pieteikumu individuālu novērtējumu, ņemot vērā prasītāja personīgo situāciju, ir konkrēti paredzēts Direktīvas 2011/95 4. panta 3. punkta c) apakšpunktā un apstiprināts Tiesas pastāvīgajā judikatūrā (skat., piemēram, Tiesas 2020. gada 19. marta spriedumu *PG*, C-406/18, EU:C:2020:216, 29. punkts). Šajā sakarā prasītāja pamatlietā apgalvojumus gan administratīvajā procedūrā, gan tiesas procesā raksturo konsekvences un ticamības trūkums. Tomēr administratīvā iestāde nav veikusi psiholoģiskās pārbaudes vai

citas medicīniskās pārbaudes saistībā ar viņa garīgās un fiziskās veselības stāvokli, īpaši attiecībā uz norādēm, kas liecinātu par veiktu vajāšanu vai būtisku kaitējumu, vai spīdzināšanas vai citu smagu fiziskas vai garīgas vardarbības aktu simptomiem vai pazīmēm. Tāpēc ir nepieciešams veikt medicīnisku pārbaudi un noteikt medicīniski-zinātnisku diagnozi, lai konstatētu, vai nekonsekvenca un konkrētā ticamības neesamība ir balstītas uz kādu medicīnisku faktoru.

- 13 Valsts likums (Likuma par bēgļiem 15. pants) konkrēti paredz administrācijas kompetenci nosūtīt prasītāju pie ārsta un/vai pie psihologa. Taču līdzīga noteikuma nav attiecībā uz *DDDP*, kas var vienkārši “likt administratīvai iestādei atbildēt uz jautājumu par kādu strīdīgu aspektu tiesas noteiktā termiņā” (Likums par administratīvās tiesas, kas skata starptautiskās aizsardzības pieteikumus, izveidi un darbību, 11. panta 6. punkts). Atbildētāja balstās uz diviem neseniem Kipras Republikas Augstākās tiesas spriedumiem, kas taisīti pēc Republikas ģenerālprokurora pieteikuma par priviligrētā *certiorari* mandāta izdošanu, proti, pēc prasības par zemākas instances tiesas nolēmuma atcelšanu, kas, kā tiek apgalvots, taisīts piekritības pārmērīgas piemērošanas vai neesamības dēļ vai acīmredzamas kļūdas tiesību piemērošanā dēļ (spriedums lietā par Republikas ģenerālprokurora prasību izdot priviligrēto *certiorari* mandātu, kas atceltu administratīvās tiesas, kas skata starptautiskās aizsardzības pieteikumus, 2023. gada 10. februāra rīkojumu, kas izdots prasības Nr. 7386/22 ietvaros, 2023. gada 7. aprīļa civiltiesiskā prasība Nr. 31/2023/, un spriedums lietā par Republikas ģenerālprokurora lūgumu izdot priviligrēto *certiorari* mandātu, kas atceltu administratīvās tiesas, kas skata starptautiskās aizsardzības pieteikumus, 2023. gada 10. februāra lēmumu, 2023. gada 15. maija apelācijas sūdzība Nr. 30/2023). Minētajos nolēmumos Augstākā tiesa atzina, ka *DDDP*, liekot pakļaut prasītāju medicīniskajām pārbaudēm, ir rīkojusies ārpus savām pilnvarām un savas jurisdikcijas. Tomēr iesniedzējtiesa norāda, ka iepriekš minētajos gadījumos jautājums par tās piekritību pasūtīt ekspertīzi un medicīnisku diagnozi netika skatīts, ievērojot arī Likuma par administratīvās tiesas, kas skata starptautiskās aizsardzības pieteikumus, izveidi un darbību 11. panta 3. punktu, kurā ir atsauce uz pilnīgu un *ex nunc* pārbaudi, kas *DDDP* ir jāveic par apstrīdētā akta noraidīšanu.
- 14 Saskaņā ar Tiesas judikatūru dalībvalstīm “atbilstoši Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punktam ir jāorganizē savas valsts tiesības tādējādi, ka attiecīgo pārsūdzību izskatīšana ietver visu faktisko un tiesību elementu pārbaudi tiesā, kas tai ļauj veikt attiecīgās lietas aktualizētu vērtējumu” (spriedums, 2018. gada 25. jūlijs, *Alheto*, C-585/16, EU:C:2018:584, 110. punkts). Vēl ir ticis atzīts, ka minētais 46. panta 3. punkts, kas paredz prasību par pilnīgu un *ex nunc* pārbaudi, ir ar tiešu iedarbību apveltīta Savienības tiesību norma (spriedums, 2019. gada 29. jūlijs, *Torubarov*, C-556/17, EU:C:2019:626, 73. punkts). Iesniedzējtiesa šaubās, ka tā spēj veikt šādu pārbaudi, ja tai nav pilnvaru pakļaut prasītāju medicīniskajām pārbaudēm, kuru lietderību ir atzinusi arī Tiesa [spriedumi, 2020. gada 19. marts, PG, C-406/18, EU:C:2020:216, 31. punkts, un 2023. gada 29. jūnijs, *International Protection Appeals Tribunal u.c.* (Atentāts Pakistānā), C-756/21, EU:C:2023:523, 60. punkts]. Tiesa ir nospriedusi, ka var “izrādīties lietderīgi noteikt citus

pierādījumu savākšanas pasākumus, it īpaši Direktīvas 2013/32 18. panta 1. punkta pirmajā daļā minēto medicīnisko pārbaudi” (spriedums, 2020. gada 19. marts, PG, C-406/18, EU:C:2020:216, 31. punkts). Tomēr no Tiesas judikatūras nav skaidrs, vai šāda piekritība var izrietēt tieši no Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punkta vai tomēr tās atzīšana ir atstāta dalībvalstu procesuālās autonomijas ziņā.

- 15 Noslēgumā, iesniedzējtiesa uzskata par lietderīgu veikt prasītāja medicīnisko ekspertīzi, lai spētu veikt starptautiskās aizsardzības pieteikuma individualizētu, pilnīgu un aktualizētu vērtējumu, ņemot vērā visus nozīmīgos faktiskos un juridiskos elementus. Tā kā valsts tiesībās nav konkrētas tiesību normas, kas tai piešķirtu pilnvaras atļaut medicīniskās pārbaudes, iesniedzējtiesa jautā, vai, pamatojoties uz Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punkta tiešo iedarbību, ir iespējams atzīt tādas pilnvaras (pirmais prejudiciālais jautājums) vai pilnvaras likt atbildīgajai iestādei veikt šādas pārbaudes, ja valsts tiesa to uzskata par nepieciešamu (otrais prejudiciālais jautājums).
- 16 Attiecībā uz instrumentiem, kas valsts tiesību aktos paredzēti Likuma par bēgļiem 15. pantā minēto simptomu vai pazīmju konstatēšanai, Kipras Republikas Augstākā tiesa ir apgalvojusi, ka iesniedzējtiesai nav piekritības likt atbildīgajai iestādei veikt specifisku medicīnisko vai psiholoģisko pārbaudi prasītājam, kurš to lūdzis. Tomēr iesniedzējtiesa interesējas, vai iespēja nopratināt administratīvo iestādi par prasītāja nepakļaušanu medicīniskajām pārbaudēm tai ļauj veikt “izsmēlošu un aktualizētu prasītāja starptautiskās aizsardzības nepieciešamības novērtējumu”. Protams, iesniedzējtiesa var saņemt no atbildīgās iestādes lietderīgu informāciju par iemesliem, kāpēc medicīniskā pārbaude netika uzskatīta par noderīgu vai nepieciešamu. Tomēr gadījumā, ja iesniedzējtiesas lēmums atšķiras no administrācijas lēmuma, tiesai nebūs nekādu pēc savas ierosmes izmantojamu instrumentu, lai redzētu kopainu par aktualizētu prasītāja veselības stāvokli un lai liktu veikt Likuma par bēgļiem 15. pantā minēto pazīmju un/vai simptomu pārbaudi, ko administrācija nav veikusi.
- 17 Turklāt iesniedzējtiesas ieskatā, kaut gan starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējiem ir dota iespēja iesniegt medicīniskās pārbaudes, nevar prezumēt, ka viņi zina, kādi dokumenti ir svarīgi viņu pieteikuma novērtēšanai, it īpaši tādā gadījumā kā šis, kad prasītāju nepārstāv advokāts. Tāpēc, ja tiks uzskatīts, ka tās rīcībā esošie līdzekļi minētās direktīvas 46. panta 3. punktā norādītās kontroles veikšanai tiek atstāti dalībvalstu procesuālās autonomijas ziņā, rodas jautājums, vai iesniedzējtiesa var faktiski pildīt savu pienākumu veikt starptautiskās aizsardzības pieteikuma pilnīgu un *ex nunc* pārbaudi saskaņā ar savām pilnvarām uzdot jautājumus atbildīgajai iestādei. Iesniedzējtiesa uzskata, ka tā rezultātā pieteikuma iesniedzējam būtu pārāk grūti īstenot savas tiesības uz individuālu savas lietas novērtēšanu. Tāpēc iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai tā var uzdot administratīvajai iestādei veikt medicīnisku ekspertīzi, ja tā uzskata, ka valsts pasākumi neatbilst efektivitātes principa nosacījumiem (trešais prejudiciālais jautājums).

- 18 Ja netiks atzīta iesniedzējtiesas piekritība likt pakļaut starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju medicīniskajām pārbaudēm vai uzlikt administratīvajai iestādei pienākumu veikt šādas pārbaudes, minētā tiesa tiks aicināta atcelt apstrīdēto atteikuma lēmumu, jo tā nevar veikt pilnīgu un *ex nunc* pārbaudi. Tātad nav neiespējams atcelt citādi pareizu administratīvu lēmumu, ar izrietošu starptautiskās aizsardzības pieteikuma atkārtotu izskatīšanu. Šāda veida procedūra nešķiet saderīga ar pieteikumu ātras izskatīšanas principu vai ar patvēruma sistēmas ekonomiju. Tāpēc ir ļoti apšaubāmi, ka ir izpildīti Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punktā un Hartas 47. pantā paredzētie nosacījumi (ceturtais prejudiciālais jautājums).
- 19 Ņemot vērā visu minēto, iesniedzējtiesa uzskata par nepieciešamu uzdot Tiesai prejudiciālus jautājumus.

DARBA VERSIJA